

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Yılmaz TUNÇ** tarafından Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Beritan GÜNEŞ ALTIN

Mardin Milletvekili

Aksaray T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda bulunan mahpusların yaşadıkları hak ihlalleri ve kötü muameleler Türkiye'deki diğer hapisanelerde olduğu gibi her geçen gün artmaktadır. Mahpuslar, aileleri ve avukatlarının tarafımıza yaptığı aktarımlara göre mahpusların revire çıkma taleplerinin önüne türlü engeller çıkarılmakta, mahpuslar üç ayda bir ancak revire çıkabilmektedir. Ayrıca "acil ve hayati bir durum" söz konusu olmadığı takdirde hastane sevk işlemleri de yapılmamaktadır.

Aksaray'da tutulan Emcet Halit Halit isimli Suriye uyruklu mahpusun yaşadıkları ise Türkiye'de yaşamın tüm alanlarında ayrımcılık ve düşmanlaştırıcı politikalarla karşı karşıya kalan mültecilerin hapisane koşullarındaki durumunun ne boyuta varabileceğinin sarih bir örneğidir. Arapça dışında herhangi bir dil bilmeyen Halit'in hapisanede kimseyle iletişim kuramaması, kendisi için açık bir tecride dönüşmektedir, veyahut da Malatya'daki/Urfa'daki bir hapisaneye sevk talebi gerçekleştirilmediği için, tecride dönüştürülmektedir. Suriye'de bulunan ailesiyle 5 yıldır herhangi bir iletişim kuramayan Halit, daha önce dört kez intihara teşebbüs etmiş ve halihazırda derin psikolojik bunalımlar yaşamaktadır. Tecrit içerisinde bir yaşama mahkum bırakılan Emcet'e ayrıca geçtiğimiz aylarda mandal tellerinden boncuk yaptığı gerekçesiyle hücre cezası verilmiştir.

Aksaray'da tutulan tüm mahpusların özellikle dikkat çektikleri bir diğer husus ise İdare ve Gözlem Kurulu'nun yıllardır "infaz erteleme" kararlarının tamamını oy birliği ile olumsuz yönde aldığı ve tıpkı Sincan Kadın Kapalı Hapishanesinde olduğu gibi yıllardır herhangi bir tahliyenin olmadığına ilişkindir. Kurul'un tüm kararlarını "oy birliği" ile alması bu kararları ziyadesiyle şüpheli bir hale getirmekte ve merkezi bir kararın altına imza atıldığını düşündürmektedir. Kurulun tahliyeleri engelleme gerekçeleri ise mahpusların ayakta sayım dayatmasını kabul etmemeleri ve sorulan subjektif sorulara cevap vermemesi şeklindedir.

Kurul üyelerinin mahpuslara alenen “İstediğimiz cevapları vermediğiniz sürece burada kalacaksınız.” dedikleri de yine aktarılanlar arasındadır.

Bu bağlamda;

1. Mahpusların revire çıkma taleplerinin engellenmesinin gerekçesi nedir? Hapishanede görevli sağlık personeli sayısı mahpus sayısına oranla yeterli bir seviyede midir?
2. Mahpusların “acil ve hayati bir durum” olmadığı takdirde hastane sevklerinin yapılmamasının açıklaması nedir? Hasta mahpusların başlaması gereken veyahut da devam eden tedavilerinin engellenmesinin nedeni nedir?
3. Yıllardır kimseyle iletişim kurmayan Emcet Halit Halit isimli mahpusun Malatya veya Urfa’daki bir hapishaneye sevk talebi neden engellenmektedir?
4. Anadilinde iletişim kuracak hiç kimsenin olmamasına rağmen Halit’in Aksaray’da tutuluyor olması aleni bir tecrit uygulaması değil midir?
5. İdare ve Gözlem Kurulu’nun son yıllarda aldığı kararların neredeyse tamamının “oy birliği” ile alınmış olmasının rasyonel açıklaması nedir? Kurul’a merkezi kararları onaylayan bir misyon mu biçilmektedir?
6. Son 5 yıl içerisinde Aksaray T Tipi Hapishanesi İdare ve Gözlem Kurulu’nun aldığı “infaz erteleme” konulu kararlarının kaç oyu birliği ile olumsuz yönde olmuştur? Kaç mahpus hakkında infazının ertelenmesine olumlu yönde karar alınmıştır?
7. Mahpusların ayakta sayım dayatmasını kabul etmemelerinin ve subjektif soruları cevaplandırmak istememelerinin infaz erteleme ret kararlarına gerekçe olarak sunulması hangi mevzuat ve kriterle düzenlenmektedir?
8. Kurul’un veya kurulların infaz erteleme görüşmeleri esnasında sordukları sorular Bakanlığınız tarafından mı belirlenmektedir yoksa her kurulun kendi inisiyatifinde midir? Her kurulun kendi inisiyatifinde ise bu durumda ortaya çıkması çok muhtemel olan ve çıktığı alenen bilinen subjektif karar alımlarını/keyfi uygulamaları nasıl engellemeyi planlıyorsunuz veya planlıyor musunuz?
9. Kurul üyelerinin mahpuslara “İstediğimiz cevapları vermediğiniz sürece burada kalacaksınız.” demelerinin ve alacakları kararları evvelden “bildirmelerinin” yasal dayanağı nedir?